Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Lausunto

13.11.2020

Lakivaliokunta
LaV@eduskunta.fi

HE 135/2020 vp

Sisäministeriön lausunto hallituksen esityksestä terrorismin rahoittamista koskevien säännösten muuttamiseksi

Lakivaliokunta on pyytänyt sisäministeriöltä lausuntoa hallituksen esityksestä hallituksen esityksestä terrorismin rahoittamista koskevien säännösten muuttamiseksi. Sisäministeriö lausuu seuraavaa.

Sisäministeriö on ollut oikeusministeriön johtamassa työryhmässä valmistelemassa mietintöä, joka on toiminut pohjana käsiteltävänä olevalle hallituksen esitykselle. Sisäministeriön näkemyksen mukaan varojen päätymisen estäminen terroristiseen toimintaan on tavoite, joka itsessään puoltaa esitettyjä lainsäädäntömuutoksia. Hallituksen esityksessä mainittujen Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselmien 2462 (2019) ja 2482 (2019) sisältö sekä kansainvälisten toimielinten (FATF ja CTED) havainnot Suomen nykyisistä terrorismin rahoittamisen rangaistussäännöksistä ovat luontevia lisäperusteita ehdotetuille lainsäädäntömuutoksille.

Hallituksen esityksen sisältämät muutokset rikoslain (39/1889) 34 a lukuun ovat sisäministeriön näkemyksen mukaan tasapainossa huomioiden terroristisen rikosten moitittavuus ja niiden kohdistuminen yhteiskuntajärjestykseen. Ehdotettujen rangaistussäännösten rangaistusasteikko on oikeasuhtainen keskenään ja verrattuna olevassa oleviin terrorismirikosten rangaistussäännöksiin.

Rikoslain 34 a lukuun esitetyt muutokset jäsentävät luvun rangaistussäännösten välistä suhdetta siinä määrin kuin se on mahdollista alkuperäisen työryhmän toimeksiannon puitteissa. Sisäministeriö toteaa rikoslain 34 a luvun olevan kokonaisuudistuksen tarpeessa. Vuosien mittaan useasti muuttunut ja toisiinsa viittaava sääntely tekee luvusta vaikeatulkintaisen. Kokonaisuudistuksen lähtökohtina tulisi olla terrorismintorjunnan kansainvälisten velvoitteiden mahdollisimman kattava täytäntöönpano ja luvun rangaistussäännösten selkeyttäminen sekä sisäisen yhdenmukaisuuden jäsentäminen.

Tiedonvaihdon merkitystä on aiheellisesti korostettu terrorismin torjunnassa. Tiedon nopea ja kattava vaihtaminen viranomaisten kesken parantaa viranomaisten mahdollisuuksia tunnistaa terrorismiin liittyviä henkilöitä ja siten paljastaa sekä torjua terroristisia rikoksia. Sama pätee rajat ylittävään vakavaan rikollisuuteen. Tällä perusteella ehdotettu muutos

Kirkkokatu 12, Helsinki
PL 26, 00023 Valtioneuvosto
Vaihde 0295 480 171 | kirjaamo@intermin.fi | www.intermin.fi

lentoliikenteen matkustajarekisteritietojen käytöstä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden torjunnasta annetun lain (657/2019) 3 §:n 6 kohtaan on perusteltu.

Hallituksen esityksen muutokset liitelakeihin ovat sisäministeriön näkemyksen mukaan perusteltuja. Poliisilain (872/2011) 5 luvun ja pakkokeinolakiin (806/2011) 10 luvun muutokset koskisivat tiedonhankintaa. Tiedonvaihdon ohella tiedonhankinta on olennainen osa terroristisen rikosten estämistä, paljastamista ja tutkintaa. Voimassa olevien salaisten tiedonhankinta- ja pakkokeinojen suhdetta sekä ulottumista perus- ja ihmisoikeuksiin on arvioitu monissa aiemmissa lainsäädäntömuutoksissa. Sisäministeriön näkemyksen mukaan tässä hallituksen esityksessä esitetyt muutokset sopivat olemassa olevaan tulkintaan poliisin toimivaltuuksien ja perus- ja ihmisoikeusien keskinäisestä suhteesta.

Muilta osin sisäministeriöllä ei ole lausuttavaa.

Poliisiylitarkastaja Sami Ryhänen

Jakelu Lakivaliokunta

Tiedoksi Sisäministeri Ohisalo
Kansliapäällikkö Pimiä
Valtiosihteeri Parviainen
Erityisavustaja Kerman
Johdon sihteerit
Osastopäällikkö Aaltomaa
Poliisijohtaja Gerkman
oikeus@intermin.fi